

Politikkdokument for Uloba – Independent Living Norge SA

August 2024 – august 2025 / Vedtatt i styret 6. september 2024

Innhold

Innledning	3
Vår viktigste kampsak i 2024-2025	4
Kampsak: BPA som et reelt likestillingsverktøy!	4
Fokusområde: Beslutningsstøtteråd som alternativ til vergemål!	6

Innledning

Politikkdokumentet for Uloba - Independent Living Norge SA er utformet for å styre vårt politiske arbeid og er behandlet og vedtatt av Ulobas styre og forelagt årsmøtet. Det følges opp av en plan for politisk påvirkningsarbeid med tilhørende budsjett. Dokumentet er basert på to strategimål:

1. Være funksjonshemmedes foretrukne tilrettelegger for BPA.
2. Sikre BPA som et reelt likestillingsverktøy for funksjonshemmede.

Politikkdokumentet viderefører arbeidet for at BPA skal være et reelt likestillingsverktøy, med fokus på å gi funksjonshemmede muligheten til å leve slik vi ønsker med samme valgfrihet som alle andre borgere.

Vår viktigste kampsak i 2024-2025

Det gjennomføres årlig en spørreundersøkelse blant alle medlemmene og andre som har assistanse i Uloba, kalt Tilstandskartleggingen. Formålet med undersøkelsen er å dokumentere levekår og tilstanden på BPA-feltet. Tilstandskartleggingen 2024 er Ulobas sjette undersøkelse rettet mot funksjonshemmede med assistansebehov siden 2019, og i år svarte 396 personer på undersøkelsen. Vi setter stor pris på alle svarene vi har fått. Disse svarene danner grunnlaget for vår prioriterte politikk og våre aktiviteter det kommende året.

Kampsak: BPA som et reelt likestillingsverktøy!

Vår primære kampsak er å sikre at BPA blir et reelt likestillingsverktøy. BPA skal bidra til at du som funksjonshemmet kan leve det livet du ønsker å leve. Med Ulobas BPA skal du oppnå reell likestilling, selvbestemmelse, ansvar for eget liv og delta fullt ut i samfunnet. Vi skal være funksjonshemmedes foretrukne tilrettelegger for BPA.

Vi vil lansere Worksoft, et banebrytende digitalt verktøy for arbeidsledelse, planlegging og timeføring. Med Worksoft vil du oppleve økt styring og kontroll, noe som vil bidra til å gjøre din hverdag som arbeidsleder enklere og mer effektiv. Etterspørselen og behovet for dette har vært tydelig lenge, og vi er glade for kommende lansering.

For å se på rammene for BPA-ordningen, nedsatte forrige regjering et BPA-utvalg. Dette utvalget la fram sin BPA-utredning i en Norsk Offentlig Utredning (NOU) i desember 2021. Funksjonshemmedes representanter i utvalget la fram et forslag om en egen BPA-lov som beskriver BPA som et reelt likestillingsverktøy gjennom å være en helhetlig assistanseordning på alle livets arenaer. De fire funksjonshemmede i utvalget var uenig med seks andre utvalgsmedlemmer sitt forslag om å beholde BPA i helselovgivningen.

Resultatene fra Tilstandskartleggingen 2024 avdekker alarmerende forhold for funksjonshemmede med assistansebehov. Tre av ti opplever ikke at kommunen har innvilget et tilstrekkelig antall BPA-timer til å dekke sitt assistansebehov. Mange opplever at deres grunnleggende behov ikke blir dekket. Halvparten av dem som svarte oppgir at de er sosialt isolert. Medlemmenes erfaringer understreker at kommunene ikke klarer å administrere BPA som det likestillingsverktøyet det er ment å være. Kommunene ser ofte på BPA som en helse- og omsorgstjeneste, i stedet for et verktøy for likestilling. Det er vanlig at kommuner tilbyr funksjonshemmede tradisjonelle helse- og omsorgstjenester i stedet for BPA.

Rasjonering med, og utvanningen av, BPA, bidrar til at funksjonshemmede mister tilliten til kommunen de bor i. Halvparten av de som deltok i undersøkelsen, i alderen 18-66 år, befinner seg i en situasjon som regjeringen beskriver som utenforskap. Manglende, for lite, eller ingen BPA fører til utenforskap.

Kommunens håndtering av BPA viser klart at det kreves radikale tiltak for at BPA skal bli et reelt likestillingsverktøy. BPA må ut av helse- og omsorgstjenesteloven, og ordningen må overføres til statlig forvaltning. Vi trenger en helhetlig assistanseordning som dekker hverdagsliv, skole, utdanning og arbeid. Dette vil bidra til å sikre like muligheter for funksjonshemmede over hele landet, i tråd med vårt mål om full deltakelse i samfunnet.

I 2024-2025 skal Uloba:

- Intensivere og kjempe for å få flyttet BPA ut av helselovgivningen.
- Intensivere og kjempe for å etablere en enhetlig lovgivning for BPA, basert på CRPD, i forbindelse med Regjeringens og Stortingets oppfølging av NOU 2021: 11 Selvstyrt er velstyrt.
- Kjempe for og kreve at BPA blir definert som en helhetlig assistanseordning som dekker alle livets arenaer og gjelder for alle med behov, uavhengig av, bosted alder og antall timer.
- Intensivere og kjempe for at BPA blir flyttet til statlig forankring og forvaltning.
- Bidra til forståelse, kunnskap om og respekt for BPA som et likestillingsverktøy når kommunene kjøper BPA.
- Være en tydelig pådriver i prosessen med inkorporeringen av CRPD i menneskerettsloven.

Fokusområde: Beslutningsstøtteråd som alternativ til vergemål!

Vi mener at dagens vergemålsordning ikke er i tråd med CRPD og fratår funksjonshemmede selvbestemmelsesretten. CRPD er tydelig på at vi må ha gode verktøy for å sikre at alle funksjonshemmede har rett til selvbestemmelse. Vi mener at beslutningsstøtte er avgjørende for å sikre denne retten. Et system for beslutningsstøtte vil bidra til beskyttelse mot potensielt maktmisbruk mot funksjonshemmede fra statens side. Uloba er engasjert i arbeidet for å etablere en lov og et system for beslutningsstøtte i Norge.

I 2024-2025 skal Uloba:

- Fortsette å utvikle beslutningsrådsmodellen i henhold til CRPD.
- Ved behov, bidra med erfaringsbasert kompetanse i myndighetenes arbeid for å etablere en egen lov for beslutningsstøtte.

Uloba er Norges største tilrettelegger av BPA. Det var Uloba som utviklet BPA, Borgerstyrt personlig assistanse, i Norge.

Uloba er en organisasjon av, med og for funksjonshemmede. Uloba er en del av Independent Living-bevegelsen, og der heter det «Nothing about us without us».

Dette innebærer også at det er funksjonshemmede selv som vet best hva slags assistanse vi trenger for å leve slik vi vil. Uloba består av funksjonshemmede som vil leve selvstendig. Vi kjemper sammen for denne friheten.

Uloba er organisert som et ideelt samvirke, som betyr at vi eies av de samme menneskene som vi er til for: medlemmene.

Uloba - Independent Living Norge SA

Adresse: Tollbugata 114, 3041 Drammen

E-post: post@uloba.no

Telefon: 32 20 59 10

Organisasjonsnummer: 963 890 095

Politikkdokument for likestilling av funksjonshemmede

Foto: Agnete Brun

Tekst: Martine Eliasson

Design og layout: Uloba / Birgitte Daniella Nicolaysen

Publisert: September 2024